

føre Tanken om obligatorisk Voldgift i internationale Stridigheder. Større Tilslutning opnaaede kun et engelsk-amerikansk Udkast, der fastsætter obligatorisk Voldgift for Tvistigheder af juridisk Art, særlig Fortolkning af Overenskomster, men undtager Tvistigheder, der berører Landenes vitale Interesser, Uafhængighed eller Ære eller Tredie-Staters Interesser. Det eneste, der paa den anden Haagerkonference opnaaedes Enstemmighed om, var en Resolution gaaende ud paa, at Konferencen for det første anerkender Princippet om obligatorisk Voldgift og for det andet erklærer, at visse Tvistemaal, og navnlig de, der drejer sig om Fortolkning og Anvendelse af internationale Bestemmelser og Overenskomster, egner sig til at underkastes obligatorisk Voldgift uden nogen som helst Indskrænkning.

Den internationale Juristkomité, som i Fjor Foraars nedsattes af Folkeforbundsraadet til Udarbejdelse af Statutter for Forbundets Domstol i Overensstemmelse med Pagtens Artikel 14, mente, at med Folkeforbundets Oprettelse af en international Domstol var Tiden inde til at gøre et betydningsfuldt Skridt fremad paa den af Haagerkonferencen anviste, men ikke betraadte Vej, og foreslog derfor Domstolens Myndighed gjort obligatorisk i alle Tvistemaal af den i Forbundspagtens Artikel 13 omhandlede Art, nemlig i enhver Strid om ethvert Punkt vedrørende international Ret, med andre Ord en meget vidtgaende obligatorisk Competence, idet en Strid om ethvert Punkt vedrørende international Ret i mangfoldige Tilfælde vil være en Strid om vitale Interesser. Pagtens Artikel 13 holder derfor ogsaa klogelig en Bagdør aaben, idet den taler om Stridigheder, som „efter Parternes Mening“ bør underkastes Voldgift, og Stridigheder, som „i Almindelighed“ egner sig til Voldgift.

Følgen af Juristkomiteens vidtgaende Forslag om obligatorisk Domsmyndighed blev, at den obligatoriske Voldgifts ivrige Forkæmper paa de tidligere Fredskonferencer, Léon Bourgeois, nu fik Betænkneligheder og i sin Betænkning til Forbundsraadet angaaende Juristkomiteens Forslag anbefalede Raadet i sit Statutforslag til Delegeretforsamlingen at stryge den obligatoriske Domsmyndighed. I sin Betænkning har Léon Bourgeois udførligt redegjort for den Mangfoldighed af juridiske Fortolkningsspørgsmaal og politiske Problemer, der rejser sig, naar Domstolen gøres obligatorisk, og som kun kan afvær-

ges ved, at dens Competence bliver fakultativ. I Overensstemmelse med Léon Bourgeois' Indstilling er det Forslag, som af Raadet tilstilledes Delegeretforsamlingen. I dennes tredie Kommission, der fik Raadets Forslag til Behandling, tiltraadte man Raadets Forslag om at gøre Domstolens Myndighed fakultativ, blandt andet for at kunne opnaa den Enstemmighed i Delegeretforsamlingen, som var nødvendig til Statutternes Vedtagelse.

I fuld Overensstemmelse med Hr. Léon Bourgeois' Synspunkter udtalte Lord Robert Cecil i et af 3die Kommissions første Møder: „Den virkelige Forskel mellem Pagtens og Juristkomiteens Udkast er den, at medens Pagten opfatter Raadet som subsidær Jurisdiktion, giver Jurist-Udkastet Domstolen subsidær Jurisdiktion i alle de Spørgsmaal, som falder ind under dets Artikel 34.... Jeg har altid ment, at Forskellen mellem Spørgsmaal, som egner sig for Voldgift, og andre Spørgsmaal falder sammen med Forskellen mellem Spørgsmaal, som angaar, og Spørgsmaal, som ikke angaar vitale Interesser. Men denne Forskel falder ikke sammen med den, der gøres i Juristernes Udkast, hvorefter det tilkommer Domstolen at afgøre, om et givet Spørgsmaal falder ind under dens Competence efter Artikel 34. Det er aldeles ikke sikkert, at alle Spørgsmaal, som omfattes af Artiklen, ikke angaar vitale Interesser. Dette gælder f. Eks. Fortolkningen af en Traktat af Versailles-Traktatens Natur. Ingen Stormagt vil underkaste en Strid om den Traktat for den internationale Domstol.“

I Overensstemmelse med disse Grundsynspunkter affattede 3die Kommission det Statutforslag, som den 13. December vedtoges i Delegeret-Forsamlingens Plenarmøde. Først i Kommissionens afsluttende Møde blev der paa den brasilianske delegerede, tidligere Medlem af Juristkomiteen Hr. Fernandez' Forslag indsat den Tilføjelse i Artikel 36, at enhver Stat kan erklære Domstolen for obligatorisk i Stridigheder mellem den og andre, der paatager sig samme Forpligtelse, en Bestemmelse, der i og for sig er overflødig, da to eller flere Stater naturligvis altid ved en særlig Overenskomst kan vedtage at gøre Domstolen obligatorisk.

Men Følgen af, at Domstolen i Henhold til Artikel 36 b. gøres obligatorisk, er, at alle de Problemer, som Hr. Léon Bourgeois havde gjort opmærksom paa i sin Rapport til Raadet, nu paa ny rejser sig: hvor vidtgaende er Domstolens obli-